

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”, научно направление 4.3. Биологически науки, специалност Морфология с шифър 01.06.26, за нуждите на секция „Експериментална морфология“ на ИЕМПАМ - БАН, обявен в ДВ 100/04.12.2018 г., с кандидат: Вера Иванова Кольовска, доктор, главен асистент при секция “Експериментална морфология”, ИЕМПАМ-БАН - София

Рецензент: проф. д-р Анастасия Божилова Пастирова, дмн, Катедра по Анатомия, хистология и ембриология, МФ, МУ - София (заповед № РД-09 – 101 / 20.12.2018 г., И.Д. Директор на секция “Експериментална морфология”, ИЕМПАМ-БАН-София).

Вера Иванова Кольовска е родена на 08.12.1966 г. Тя завършва Висшия химико-технологичен институт и придобива квалификация – инженер химик, със специалност технология на силикатите през 1990 г. Вера Иванова Кольовска провежда обучение и научни изследвания в ИЕМПАМ-БАН и защитава дисертация на тема „Промени на мозъчните и серумните GT1b ганглиозиди при формиране и разрушаване на аксоно-олигодендрцитните взаимодействия в централната нервна система”, за което получава образователната и научна степен "доктор" по специалност 01.06.26 „Морфология” (ВАК, МС, Република България, диплома № 31283 / 02.04.2007 г.).

Вера Иванова Кольовска, главен асистент в ИЕМПАМ-БАН (01.04.2010 г.) има 26 години и 6 месеца трудов стаж по специалността в секция “Експериментална морфология”, ИЕМПАМ-БАН-София (Изх. № ЛС-05 – 7/22.01.2019 г.).

Научните изследвания на Вера Иванова Кольовска са отразени в 63 научни труд (включен автореферат и 2 резюмета – отпечатани в списания с IF). Тя е водещ автор в 19 публикации от 57 научни публикации и автореферат, които са индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (12 са отпечатани в научни списания с IF). Списъкът на участия в национални и международни научни форуми за заемането на академичната длъжност „доцент” при секция “Експериментална морфология”, ИЕМПАМ-БАН – София включва 58 резюмета.

Научните трудове с участие на Вера Иванова Кольовска (14 научни публикации и 2 резюмета) имат общ IF - 10.168, индивидуален IF – 2.071322 и са цитирани 30 пъти (за периода 2004-2018) – 114 точки.

Вера Иванова Кольовска е участник при изпълнение на проектно финансиране на: 1 проект, финансиран от бюджетната субсидия на БАН, 2 научни проекта по ЕБР (с Институт по физиология на РАН, Санкт- Петербург, Русия, (№ 24, 2006-2008 и № 30, 2009-2011 г.), споразумение за сътрудничество с МБАЛНП „Св. Наум“ ЕАД (2015-2017 г.), 1 проект по ЕБР (Университет Страдинс, Рига, Латвия), 1 проект по ФНИ (№ 21/4 от 28.08.2018 г). Реализирани са три командировки по ЕБР проектите с Русия (2008, 2010 и 2011).

Научните приноси на Вера Иванова Кольовска са с теоретично - фундаментално, методологично и научно-приложно значение в областта на невроморфологията: миелинизация, аксоно-олигодендрцитните взаимодействия в процеса на миелинообразуването по време на хистогенезата на нервната тъкан, демиелинизация,

множествена склероза (МС), установяване на серумни биомаркери за процеса на миелинизация, демиелинизация и невронална деструкция.

Оригиналните приноси по темата на дисертацията са: демонстриране на участието на GT1b ганглиозидите в образуването и поддържането на асконо-олигодендрцитните взаимодействия в централната нервна система (ЦНС), в периода преди началото на миелинизацията и по време на активната миелинизация в главния мозък, в периода на дълга ремисия, в серума на болни с ремитентно-рецидивираща форма на МС, серума на плъхове Lewis с ХРЕАЕ в редклиничния период и първия клиничен епизод на заболяването, в серума на болни с вторично прогресираща МС, при която се развиват нови участъци на аксонална дегенерация и демиелинизация в ЦНС.

Оригиналните приноси, несвързани с темата на дисертацията са: получените оригинални данни за повишаване на съдържанието на основните невронални и миелинови GM1 ганглиозиди в серума на болни с МС през първите пристъпи на заболяването. (публ. № 4, 7), повишено съдържание на невронални ганглиозиди GD1a в серума на болни с МС през най-ранните фази на болестта. (публ. № 5, 21), демонстрирано е значението на нормалните стойности на серумните GM1 и GD1a ганглиозиди при много възрастни хора (публ. № 13) и много възрастни плъхове. (публ. № 11, 26), установеното чрез титри на антиганглиозидни антитела в серума от болни с вторично прогресираща форма на МС, (публ. № 12), наличието на повишени титри на IgG антитела към GD1a и GM1 при изследвани здрави лица на възраст от 72 до 91 години свидетелства за начална невронална дегенерация и демиелинизация, (публ. № 10), проследяването на титъра на серумните IgM анти-GM1 и анти-GD1a антитела при жени с клинично доказана ремитентно рецидивираща МС преди, по време на бремеността и 3, 7 и 18 месеца след раждането (публ. № 7, 28, 35),

Оригинални са данните, че остра и хронична литиева интоксикация ускорява невродегенеративните изменения, които нормално се наблюдават при стареенето на мозъка, (публ. № 24, 30, 43, 45), проследяването на титрите на антиганглиозидните антитела в серума от болни с ремитентно рецидивираща форма на МС по време на лечение с Глатирамер ацетат, Интерферон, Лаквинимод и е направен анализ на хода и ефекта на лечението, (публ. № 25, 29), отчитането на биохимична (ензимна) активност с отделяне на сиалови остатъци от ганглиозиди, гликопротеини, олигозахариди и др. с цел проучване на биохимичните особености на невраминидаза, изолирана от представители на щамове *Vibrio cholerae* и *Aeromonas spp. Strain A40/20*. (публ. № 18, 19, 20).

Приноси с приложно значение са: откриване на биомаркери (GD1a ганглиозиди) за невронално разрушаване в ЦНС при МС, които могат да бъдат анализирани в серума на болни (публ. № 6, 7, 21, 41) и участие в многогодишни изследвания на болни с МС, които са лечение с интерферон (публ. № 14, 15, 16, 17).

Представените от Вера Иванова Кольовска данни от научни трудове съдържат значими приноси и покриват минимални изисквания на ИЕМПАМ към кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научни области и професионални направления, дефинирани съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.). Тя е приложила списък с данни за изпълнение на

минималните национални изисквания за кандидатстване в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ (Таблица 1 / 2).

Група от показатели	Съдържание	Доцент	
А	Показател 1	50	Приложено е копие от диплома за ОНС “Доктор” = 50 т.
В	Показатели 3 или 4	100	Приложена е библиографска справка с 10 публикации с общ брой точки = 186.59 т
Г	Сума от показателите от 5 до 9	220	Приложени са (14.3.1.) седем публикации с IF тегло 60/ n, които не са включени в показател 4, с общ брой точки 79.64 т. По показател 7 са приложени (14.3.2.) публикации без IF с тегло 40/ n; n е броя на авторите – с общо 97.40 т. По показател 8 са приложени (14.3.3.) публикации в нереферирани и неиндексирани списания с тегло 20/ n; n е броя на авторите – . Общият брой е 180.58 т. 79.64 + 97.40 т. + 180.58 т. = 357.62 т. Общ брой точки 357.62 т.
	Сума от показателите от 10 до 12	60	По показател 10 – 15 броя цитати по 5 т. – 90 т. По показател 12 – 12 броя цитати по 2 т. – 24 т. По тези показатели е приложена справка (т.9) за 114 т

Заклучение.

Документите и материалите, представени от главен асистент Вера Иванова Кольовска, доктор отговарят на задължителните условия и наукометрични критерии за заемането на академичната длъжност „доцент“ на основание ЗРАСРБ в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИЕМПАМ-БАН-София.

Представените материали от Вера Иванова Кольовска за участие в конкурса са в съответствие с минималните изисквания на ИЕМПАМ – БАН към кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“, по научни области и професионални направления, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.).

След запознаване с представените материали и научни трудове намирам за основателно да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди на Вера Иванова Кольовска академичната длъжност „доцент“, специалност 01.06.26 Морфология (невроморфология), за нуждите на секция “Експериментална морфология”, ИЕМПАМ-БАН – София.

Дата 04.03.2019 г.

/подпис/

Проф. Анастасия Божилова Улстирова

* заличен подпис - лични данни – чл. 2, ал. 1 ЗЗЛД (Закон за защита на личните данни).